Päällystöliitto ry.
Befälsförbundet rf

HELSINKI

Lausunto

7.10.2025

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Hallinto- ja turvallisuusjaosto

Asia: HE 99/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026

PÄÄLLYSTÖLIITTO RY:N LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2026

Päällystöliitto ry pitää erinomaisena asiana sitä, että Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen henkilöstöä edustaville järjestöille annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi koskien valtion talousarvioesitystä vuodelle 2026. Päällystöliitto ry on perehtynyt esitykseen valtion talousarvioksi vuodelle 2026 erityisesti puolustusministeriön hallinnonalan osalta ja lausuntomme painopiste on henkilöstöä koskevissa asiakokonaisuuksissa.

Puolustusministeriön hallinnonalan talousarvioesitys vuodelle 2026 on 6,3 miljardia euroa, joka on n. 212 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2025 varsinaisessa talousarviossa. Vastaavasti Rajavartiolaitoksen esitetään vuodelle 2026 noin 364 miljoonaa euroa, mikä on 69,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2025 varsinaisessa talousarvioesityksessä. Molemmille virastoille esitettiin toimintamenosäästöjä, jotka muihin valtion hallinnon virastoihin verrattuna ovat maltillisia. Päällystöliitto ry pitää erittäin tärkeänä ja tarkoituksenmukaisena, että vallitsevassa turvallisuus- ja toimintaympäristössä valtioneuvosto kohdentaa puolustusministeriön hallinnonalalle sekä Rajavartiolaitokselle riittävät taloudelliset resurssit.

Talousarvioesityksessä todetaan, että sotilaallisiin kriisinhallintatehtäviin palkattua henkilöstöä arvioidaan vuonna 2026 olevan n. 390 sotilasta, joka on noin 13 % vähemmän kuin kuluvana vuonna. Suurimmat kriisinhallintaoperaatiot ovat YK:n UNIFIL-operaatio Libanonissa ja KFOR-operaatio Kosovossa. Suomi osallistuu merkittävällä panoksella koulutustuen antamiseen Ukrainan asevoimille EUMAM Ukraine koulutusoperaation kautta.

Puolustusministeriön hallinnonalan henkilötyövuosimäärä kasvaa noin 150 henkilötyövuodella vuoteen 2025 verrattuna muodostuen pääasiallisesti uusista Suomen Nato-jäsenyyteen liittyvistä tehtävistä Puolustusvoimissa sekä vuoden 2021 puolustusselontekoon perustuvasta Puolustusvoimien pysyvästä henkilöstölisäyksestä. Vuonna 2026 Puolustusvoimien pysyvää henkilölisäystä Nato-jäsenyyteen liittyen on 120 henkilötyövuotta ja vuoden 2021 puolustusselontekoon perustuen 121 henkilötyövuotta. Puolustushallinnon henkilöstömäärä ei ole tällä hetkellä riittävä verrattuna entisestään lisääntyviin tehtäviin ja velvoitteisiin niin koti- kuin ulkomailla. Valtioneuvoston puolustusselontekoon 2024 onkin kirjattu Puolustusvoimien palkatun henkilöstön kasvattaminen vielä 1 500 henkilötyövuodella kuluvalla ja seuraavalla vaalikaudella. Puolustusvoimat asettaa lisäksi Nato-rakenteisiin sekä ulkomaille että kotimaahan noin 500 henkilötyövuotta vuoteen 2027 mennessä. Päällystöliitto ry näkee erittäin tärkeänä puolustusvoimien henkilöstöresurssien kasvun turvaamisen, jotta puolustusvoimien henkilöstön kantokyky vastaa niin kotimaan puolustuksen, kansainvälisen avunannon, kriisihallinnan ja liittokunnan yhteisen puolustuksen tehtäviä. Palkatun henkilöstön kasvua on pyrittävä toteuttamaan mahdollisimman etupainotteisesti.

Natossa on käynnissä työ Suomen integroimiseksi Naton pelotteeseen ja puolustukseen. Suomi osallistuu yhteisen pelotteen tuottamiseen sekä varautuu tukemaan muita liittolaisia mahdollisen yhteisen puolustuksen tilanteessa. Puolustusvoimien virkamiesten osalta Naton rauhan ajan yhteisen puolustuksen, Naton joukkorakenteen ja kotimaassa tehtävien Naton komentorakenteen tehtävien palkkauksen, palvelussuhteen ehtojen ja henkilöstösäännöstön neuvottelut ovat talousarvion käsittelyn aikana vielä kesken. Päällystöliitto ry katsoo, että Suomen etu olisi taata ulkomaan tehtäviin komennetuille ammattisotilaille kannustavat ja muihin valtion virkamiehiin nähden tasa-arvoiset palvelussuhteen ehdot, jotka takaavat kilpailukykyisen palkkauksen, työ- ja perhe-elämän tasapainon ja riittävän tuen perheille, jotta tehtävät saadaan täytettyä vapaaehtoisuuteen perustuen, eikä pakolla.

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeus on kiinteä ja olennainen osa suomalaista työmarkkinamallia, joka on perustunut vahvaan neuvottelujärjestelmään ja sopimusyhteiskuntaan jo ensimmäisestä tulopoliittisesta sopimuksesta alkaen. Päällystöliitto ry:n näkemyksen mukaan työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ovat luonteeltaan tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuvia menoja. Talousarvioesityksessä todetaan, että työnantajien työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden poistuminen muodostaa uuden verosanktion. Päällystöliitto ry:n mielestä tämä pätee niin työntekijä- kuin työnantajajärjestöjenkin jäsenmaksuihin. Järjestäytyneet työmarkkinaosapuolet kantavat merkittävää yhteiskunnallista vastuuta muun muassa työmarkkinoiden vakauden ja ennustettavuuden varmistamisessa sekä eläketurvajärjestelmän kehittämisessä. Talousarvioesityksessä esitetyn työntekijöiden työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen

vähennyskelpoisuuden poistumisen toteutuminen kohtelee työmarkkinaosapuolia epätasa-arvoisesti ja on omiaan heikentämään työmarkkinoiden vakautta.

Jyrki Lukkarinen
Puheenjohtaja

Marko Jalkanen
Pääluottamusmies